

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

5. Obligatio servitutem occultantis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

§. IV. Servitus cessans per ipsum matrimonium.

1. **I**N favorem libertatis decernitur à Jure Civili, *Aulb. de matr. l. 7. d. 20.* ut, si Dominus personam servam suam tradat in matrimonium personæ liberæ, servitus nequaquam derecta, secundo matrimonio, eo ipso, serva fit libera, quod idem satis probabiliter est, si ipse Dominus, vel Domina matrimonium contrahat cum suo mancipio, ut tenet Pontius, *l. 7. de matr. c. 4. d. 1. G. Hurtad. d. 1. 4. diff. 4.* alique. De quodam Turca præcedente servam, quam duxit remanere servam, quamvis baptizetur, vide Tancr. p. 2. *quest. Mor. tr. 5. g. 65.* Jam quaeritur, an in his, similibusque casibus, in quibus persona serva evadit in ipsa matrimonii contractione libera, servitus ignorata sit impedimentum dirimens?

2. Respondeo, Dux sunt de more sententia. Sanchez *l. c. num. 13.* docet, non esse dirimens, sed tunc matrimonium valere, quia (inquit) in eo instanti, in quo matrimonium contrahitur, jam realiter illa persona fit libera: ergo evolat impedimentum. Immo, tamen si in illo instanti non evolaret, cum statim, finito consensu finienda sit servitus, & item abolenda sit vilitas talis personæ, moralis, & humano modo, dicenda esset dicta servitus nequaquam adesse: tam parvum enim instans nullius considerationis in humanis commerciis est.

3. Verum Hurtadus, *l. c. diff. 3.* alique docent, adesse impedimentum dirimens, & non valere matrimonium, quia servitus (inquiunt) non tollitur, nisi à matrimonio valido; ergo debet in priori signo supponi validitas matrimonii, ut in posteriori dicta servitus tollatur ex vi talis matrimonii: quod tamen in casibus dictis esse nequit; cum in priori signo supponatur servitus ignorata.

Confirmatur, quia in Jure Canonico servitus ignorata, absque vlla limitatione est impedimentum: at nunc jam est servitus ignorata. Esto autem vilitas illa persona in dictis casibus cessasse dicenda sit; tamen cum Ecclesia voluerit sine vlla limitatione, servitutem ignoratam esse impedimentum, semper tale erit siue vilem reddat, siue non vilem personam.

Profecto secundum prudentem hominum existimationem servitus non redderet vilem Reginam, v. g. bello jussu captam, & tamen matrimonium cum tali servitute ignorata, nullum esset.

4. Vtramque opinionem esse probabilem, rationes utrinque allatae me fateri cogunt: neque obstat probabilitati prioris sententia illud, quod nolumus concedere eidem Sanchez. §. 2. *num. 2.* ibi enim agebatur de tempore, hic de instanti.

§. V. Obligatio servitutem occultantis.

1. **C**ertum est, quando post contractum matrimonium cognoscitur servitus antea ignorata, debere conjuges abstinere à petendo, vel reddendo debito conjugali, & posse propria auctoritate relinquere hoc matrimonium, & aliud inire, si nolint legitime hoc ratificare, perinde, ac debet fieri in ceteris impedimentis dirimentibus. Solum hic & semper adverte, scandalo existente, accedere debere Iudicis Ecclesiastici auctoritatem: nisi sub aliquo rationabili prætextu obviam ire scandalo ex se dicti conjuges possent, ut dicam in simili cum de Divortio *infra tract. 7. de obligationibus, c. 3. §. 6. d. num. 4.*

2. Hoc, inquam, certum est. Sed quaeritur Primò. An persona decipiens, hoc est, quæ suam servitutem occultavit, possit licite resilire à matrimonio sic invalidè contracto nolendo illud ratificare, si alter illud ratificatum velit: nam personam deceptam licite resilire posse, etiam alia nolente, non est dubium.

3. Respondeo etiam illam posse, licet enim peccaverit attentando matrimonium, quod Ecclesia prohibet;

tamen, quia re vera, nullum illud est pro utroque persona, & rectè solet dici, nunquam posse matrimonium una tantum parte claudicare, idè æque utroque potest: Quare dicta persona decipiens non obligatur novo consentire, vide etiam *infra tract. 3. de spons. c. 1. §. 2. num. 13.* si excepta id requiratur, quia non obligatur vi matrimonii, hoc enim, ut dixi, nullum est, nec sponfalia, seu promissionis factæ; nam dicta persona illud matrimonium invalidè attentatum, nec per vera sponfalia, nec validam promissionem cum nuptes impedimentum dirimens, si promissio fuit soluta, & pro tempore, quo cessabit impedimentum, vel aliter explicabimus.

4. Dixi (præcedendo ab alio damno) num. dicto piens in honore, vel bonis nocuisset deceptæ, tunc actione damni illati obligaretur in damnum restitui, nec matrimonium legitime contrahere eo modo, quo dictum à me explicatum est, *l. 7. in Decalog. cap. 1. §. 1. num. 26.*

CAPVT IV.

Impedimentum Tertium.

VOTVM SOLEMNE CASTITATIS.

1. **N**on quodcunque votum Castitatis simplex, sed illud, quod in solemnibus profectio ligiosa simul cum Paupertatis, & Obedientiae voto contrahitur, est impedimentum dirimens illud matrimonium, quod celebrari, post dictum votum, attentatur, vel per probabilior sententia solum de jure Ecclesiastico contra nonnullos, putantes, esse de jure Naturæ, *probat Suar. l. 3. de Rel. l. 2. c. 6. & 7. Sanchez. l. 7. de matr. d. 1. Pont. l. 7. matr. c. 22. n. 4. Perez. de matr. d. 26. §. 1. d. 1. Pont. l. 7. matr. c. 22. n. 4. d. 1. Pont. l. 7. matr. c. 22. n. 4. d. 1. Pont. l. 7. matr. c. 22. n. 4. d. 1. Pont. l. 7. matr. c. 22. n. 4. d. 1.*

2. Illud nota, votum simplex Castitatis emittitur à Societate Iesv post biennium Novitatus, esse tunc impedimentum, dirimens sublequens Matrimonium, quod ex peculiari jure novo Gregorii XIII. quæ censetur dictum jus, carebat ejusmodi votum, quia veteris dictum votum solemne, ut latè Suar. *l. 4. de Rel. tr. 1. c. 4. §. 1. & breviter explicat Hurtad. d. 15. matr. diff. 1.*

Quam excommunicationem incurrit tentans contrahere matrimonium cum hoc impedimento, dicitur *infra c. 17. §. 4.* sicuti de voto Castitatis imbibito in Sacris Ordinibus dicam *infra c. 8.*

CAPVT V.

Impedimentum Quartum.

COGNATIO.

Hæc alia est Naturalis, alia Spiritualis, alia Legalis.

§. I. Naturalis.

1. **C**ognatio naturalis, ut habet Sanchez, *loc. cit. d. 1.* quæ etiam consanguinitas appellatur, est naturalis personarum descendens ab eadem sive per naturalem propagationem.

Ut, quæ ad hoc argumentum pertinent, facilius intelligas, ne te prætereant cognitio Terminorum sequentium. Nam stipes est illa persona, à qua alie personæ, de quibus cognatione tractatur, descendunt. Trunc v. g. quod dicitur Pater Antonii, & Antoniz, dicitur stipes utriusque, & cæterorum.